

Voorzitter zijn van een adviesraad: droombaan, pittige klus of iets daar tussenin? Feit is dat de voorzitter een belangrijke rol vervult binnen de adviesraad. Hij of zij moet zorgen voor het 'goede gesprek' tussen de leden om uiteindelijk met een bruikbaar advies richting de gemeente te komen. Wat moet je in huis hebben om een goede voorzitter te kunnen zijn? Wat is je rol naar de gemeente toe? Hoe merk je dat je onafhankelijk bent, of juist niet? In deze reeks laten we 9 voorzitters aan het woord, die allemaal op een heel eigen manier invulling geven aan het voorzitterschap. Vaak met veel plezier, met soms ook met de nodige zweetdruppels...

INTERVIEWREEKS: VOORZITTERSCHAP

Aljona Wertheim

Voorzitter Participatieraad Zwolle

'Ik kies de weg van het overleg'

Aljona Wertheim, secretaris-directeur van de Sociaal Economische Raad in Overijssel, is sinds oktober 2018 voorzitter van de Participatieraad in Zwolle. "Toen ik de advertentie van voorzitter zag, jeukten mijn handen om weer actief te worden in het sociaal domein. Ik ben jarenlang gemeentelijk beleidsadviseur zorg en welzijn geweest."

"We hebben net een gevraagd advies gegeven op de nota ouderenbeleid. We hadden veel commentaar, het voert te ver om alles op te noemen. De rode draad was: gemeente kijkt niet alleen naar de problemen, maar ook naar de kracht en mogelijkheden van ouderen. Naar hun wijsheid en levenservaring. Ook hebben we gepleit voor meer laagdrempelige ontmoetingsplekken. Dat zijn misschien geen baanbrekende ideeën, maar het geeft wel aan hoe je naar dingen kijkt."

Ongevraagde adviezen geven ze ook. Zoals over het leerlingenvervoer. “Begin 2019 kregen we signalen dat leerlingen regelmatig niet op tijd opgehaald werden en dat chauffeurs niet altijd goed met de kinderen omgingen. Een emotioneel beladen onderwerp. Ik bel dan met de wethouder en zeg dat er een ongevraagd advies aankomt. De gemeente heeft toen met het vervoerbedrijf nieuwe afspraken gemaakt. In november evalueren we de nieuwe afspraken met ouders, scholen, het vervoerbedrijf en de gemeente.”

De weg van overleg

Houdt de participatieraad zicht op de voortgang van de adviezen? “We willen natuurlijk graag dat ons advies gevolgd wordt, de gemeente is dat echter niet verplicht. Over onze belangrijkste adviezen organiseren we daarom sinds kort bijpraatsessies met ambtenaren. Je moet je verwachtingen wel bijstellen, want we kijken alle twee door een andere bril. Dat is een leerproces. Wij staan nadrukkelijk niet tegenover de gemeente, ik denk niet in wij en zij, maar in gezamenlijkheid. Ik kies de weg van het overleg. Je moet zuinig zijn op de inzet van de gemeente en op je eigen inzet. Als je bijvoorbeeld merkt dat er tekorten zijn in het sociaal domein, is het nodig keuzes te maken. Hoe pijnlijk ook. Wat heeft dat voor gevolgen en hoe erg is dat? Daarover moet je samen praten. Soms is er gemopper van beide kanten, maar we hebben alle twee de intentie om het beter te maken voor de Zwollenaren.”

"Als er problemen zijn, houd ik de vinger aan de pols"

Smeerolie

Het voorzitterschap bevalt Wertheim prima. “Onze raad bestaat uit enthousiaste mensen die iets willen veranderen. We zijn een echt team, dat geeft me energie. Een voorzitter heeft een verbindende en facilitaire rol. Ik moet zorgen dat de raad goed functioneert. Ik ben de smeerolie tussen raad en gemeente. Van praktische en financiële zaken moeten de leden niet te veel last van hebben. Zij zijn inhoudelijk bezig. Het leukste van het voorzitter zijn? Dat er naar je geluisterd wordt en dat je als participatieraad respectvol behandeld wordt. Ja, het is belangrijk dat we er zijn, de mensen namens wie we praten zijn kwetsbare, minder mondige burgers. Het is soms wel moeilijk te weten te komen wat er speelt, daar denken we constant over na. Hoe krijg je signalen en hoe breed worden ze gedragen? We wisselen de vergaderlocaties af, we kiezen adressen van organisaties die in het sociaal domein werkzaam zijn. Zo leer je van je eigen stad.”

Valkuil

De Zwolse participatieraad wordt geregeld door politieke partijen en belangengroeperingen benaderd en om hun mening gevraagd. “Maar dat doen we niet. Voor je het weet, word je erin gezogen en ben je je onafhankelijkheid kwijt. Die valkuil speelt ook bij de gemeente. Die vragen ons soms in een vroeg stadium mee te denken. Dat is aan de ene kant fijn, maar aan de andere ook niet. Als je gezamenlijk dingen doorspreekt, wordt toch niet alles meegenomen. Wanneer er dan een nota ligt waar we toch nog op- en aanmerkingen over hebben, kan de gemeente zeggen ‘jullie zijn vroeg betrokken en nog zijn jullie het oneens’. Meepraten kan dus tricky zijn, daar moet je voor opletten.”

Begrip

Wertheim overlegt één keer per maand met de contactambtenaar en krijgt ondersteuning van een inhoudelijk iemand uit de zorg, die tevens secretaris is. “Als er problemen zijn, houd ik de vinger aan de pols. Zo waren er laatst veel ambtenaren ziek. Dat kan één of twee keer voorkomen, daar heb ik begrip voor, maar als wij daardoor geen reactie krijgen op onze vragen kunnen we niet verder. Dat kaart ik dan aan en vraag om een vervanger of een tijdelijk iemand. Ik ben diplomatiek, maar wil wel resultaten. Ik ben lang gemeentelijk beleidsmedewerker geweest, misschien kan ik daardoor meer begrip opbrengen voor de ambtelijke wereld.”

De Participatieraad in Zwolle telt 15 leden. De totale begroting bedraagt rond de 130.000 euro en is als volgt samengesteld: vergoeding leden en voorzitter 35.500 euro, inhoudelijke ondersteuner en secretaris 81.940 euro, scholing en ontwikkeling 5.500 euro, communicatie 3.000 euro, vergaderkosten 4.700 euro. Zwolle heeft 128.000 inwoners.